

Czwartek, 21 listopada 2013 r.

P7_TA(2013)0499

„Horyzont 2020” – program ramowy w zakresie badań naukowych i innowacji *I**

Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 21 listopada 2013 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego „Horyzont 2020” – program ramowy w zakresie badań naukowych i innowacji (2014–2020) (COM(2011)0809 – C7-0466/2011 – 2011/0401(COD))

(Zwykła procedura ustawodawcza: pierwsze czytanie)

(2016/C 436/53)

Parlament Europejski,

- uwzględniając wniosek Komisji przedstawiony Parlamentowi Europejskiemu i Radzie (COM(2011)0809),
 - uwzględniając art. 294 ust. 2 oraz art. 173 ust. 3 i art. 182 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zgodnie z którymi wniosek został przedstawiony Parlamentowi przez Komisję (C7-0466/2011),
 - uwzględniając art. 294 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
 - uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z dnia 28 marca 2012 r. ⁽¹⁾,
 - uwzględniając opinię Komitetu Regionów z dnia 19 lipca 2012 r. ⁽²⁾,
 - uwzględniając zobowiązanie przedstawiciela Rady złożone w piśmie z dnia 12 września 2013 r. do przyjęcia stanowiska Parlamentu, zgodnie z art. 294 ust. 4 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
 - uwzględniając art. 55 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii oraz opinie Komisji Spraw Zagranicznych, Komisji Rozwoju, Komisji Budżetowej, Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności, Komisji Transportu i Turystyki, Komisji Rozwoju Regionalnego, Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Komisji Rybołówstwa, Komisji Kultury i Edukacji, Komisji Prawnej, a także Komisji Praw Kobiet i Równouprawnienia (A7-0427/2012),
1. przyjmuje poniższe stanowisko w pierwszym czytaniu;
 2. przyjmuje do wiadomości oświadczenia Komisji załączone do niniejszej rezolucji;
 3. zwraca się do Komisji o ponowne przekazanie mu sprawy, jeśli uzna ona za stosowne wprowadzić znaczące zmiany do swojego wniosku lub zastąpić go innym tekstem;
 4. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie i Komisji, a także parlamentom narodowym.

P7_TC1-COD(2011)0401

Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 21 listopada 2013 r. w celu przyjęcia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr .../2013 ustanawiającego „Horyzont 2020” – program ramowy w zakresie badań naukowych i innowacji (2014–2020) oraz uchylającego decyzję nr 1982/2006/WE

(Jako że pomiędzy Parlamentem i Radą osiągnięte zostało porozumienie, stanowisko Parlamentu odpowiada ostatecznej wersji aktu prawnego, rozporządzenia (UE) nr 1291/2013.)

⁽¹⁾ Dz.U. C 181 z 21.6.2012, s. 111.

⁽²⁾ Dz.U. C 277 z 13.9.2012, s. 143.

Czwartek, 21 listopada 2013 r.

ZAŁĄCZNIK DO REZOLUCJI USTAWODAWCZEJ

OŚWIADCZENIA KOMISJI

Oświadczenie w sprawie art. 19

W odniesieniu do programu ramowego „Horyzont 2020” Komisja Europejska proponuje przestrzeganie takich samych zasad etycznych przy podejmowaniu decyzji w sprawie finansowania przez UE badań nad ludzkimi zarodkowymi komórkami macierzystymi jak w siódmym programie ramowym.

Komisja Europejska proponuje zachowanie tych zasad etycznych, gdyż w oparciu o doświadczenia wypracowano odpowiedzialne podejście do tej bardzo obiecującej dziedziny nauki. Podejście to zostało uznane za odpowiednie w kontekście programu badawczego, w którym uczestniczą naukowcy z wielu krajów posiadających znacznie różniące się przepisy w tym zakresie.

- (1) Decyzja w sprawie ramowego programu „Horyzont 2020” w sposób jednoznaczny wyklucza finansowanie przez Wspólnotę trzech obszarów badań naukowych:
 - działalności badawczej dążącej do klonowania człowieka do celów reprodukcyjnych;
 - działalności badawczej mającej na celu zmianę dziedzictwa genetycznego człowieka, która mogłaby spowodować dziedziczenie takich zmian;
 - działalności badawczej zmierzającej do tworzenia ludzkich embrionów wyłącznie do celów badawczych lub w celu pozyskiwania komórek macierzystych, w tym za pomocą przeniesienia jądra komórki somatycznej.
- (2) Działalność zabroniona we wszystkich państwach członkowskich nie będzie finansowana. W państwie członkowskim, w którym dana działalność jest zabroniona, nie będzie ona finansowana.
- (3) Decyzja w sprawie programu „Horyzont 2020” oraz przepisy w sprawie zasad etycznych dotyczących finansowania przez Wspólnotę badań nad ludzkimi zarodkowymi komórkami macierzystymi w żaden sposób nie stanowią oceny przepisów lub zasad etycznych dotyczących takich badań obowiązujących w państwach członkowskich.
- (4) W swoim zaproszeniu do składania wniosków Komisja Europejska nie zachęca jednoznacznie do wykorzystywania ludzkich zarodkowych komórek macierzystych. Wykorzystywanie ludzkich komórek macierzystych, zarówno dorosłych, jak i zarodkowych, uzależnione jest od oceny naukowców z uwzględnieniem celów, które zamierzają oni osiągnąć. W praktyce znaczna większość środków finansowych Wspólnoty przewidzianych na badania nad komórkami macierzystymi przeznaczona jest na badania nad wykorzystaniem dorosłych komórek macierzystych. Nie ma powodów, dla których miałyby to ulec znacznej zmianie w programie „Horyzont 2020”.
- (5) Każdy projekt związany z wykorzystaniem ludzkich zarodkowych komórek macierzystych musi przejść pomyślnie ocenę naukową, podczas której niezależne autorytety naukowe oceniają konieczność wykorzystywania takich komórek macierzystych do osiągnięcia określonych celów naukowych.
- (6) Wnioski, które przejdą pomyślnie ocenę naukową, będą następnie poddane surowej weryfikacji etycznej przeprowadzonej przez Komisję Europejską. W weryfikacji etycznej bierze się pod uwagę zasady zapisane w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej oraz w odpowiednich konwencjach międzynarodowych, takich jak Konwencja Rady Europy o prawach człowieka i biomedycynie podpisana w Oviedo dnia 4 kwietnia 1997 r. wraz z jej protokołami dodatkowymi, a także Powszechna deklaracja w sprawie genomu ludzkiego i praw człowieka przyjęta przez UNESCO. Celem weryfikacji etycznej jest również ocena, czy wniosek spełnia przepisy obowiązujące w kraju, w którym przeprowadzane będą badania.
- (7) W szczególnych przypadkach weryfikacja etyczna może być prowadzona w całym okresie realizacji projektu.
- (8) Każdy projekt związany z wykorzystaniem ludzkich zarodkowych komórek macierzystych przed rozpoczęciem jego realizacji musi uzyskać zgodę właściwego krajowego lub lokalnego komitetu ds. etyki. Konieczne jest przestrzeganie wszelkich krajowych przepisów i procedur, w tym dotyczących takich kwestii jak zgoda rodziców, brak zachęt finansowych itp. Przeprowadzane będą kontrole tego, czy projekt zawiera odniesienia do środków zezwalających i środków nadzoru, których podjęcie należy do właściwych organów państwa członkowskiego, w którym będą prowadzone badania.

Czwartek, 21 listopada 2013 r.

- (9) Wniosek, który przejdzie pomyślnie ocenę naukową, krajową lub lokalną weryfikację etyczną i europejską weryfikację etyczną, zostanie przedłożony do indywidualnego zatwierdzenia przez państwa członkowskie zgromadzone w ramach komitetu stanowiącego zgodnie z procedurą sprawdzającą. Projekt związany z wykorzystywaniem ludzkich zarodkowych komórek macierzystych, który nie zostanie zatwierdzony przez państwa członkowskie, nie będzie finansowany.
- (10) Komisja Europejska będzie kontynuować prace nad szerokim udostępnieniem wszystkim badaczom wyników badań nad komórkami macierzystymi finansowanych przez Wspólnotę – dla ostatecznego dobra pacjentów we wszystkich krajach.
- (11) Komisja Europejska będzie popierać działania i inicjatywy, które przyczyniają się do koordynacji i racjonalizacji badań nad ludzkimi zarodkowymi komórkami macierzystymi prowadzonych zgodnie z odpowiedzialnym etycznym podejściem. W szczególności Komisja będzie nadal wspierać europejski rejestr linii ludzkich zarodkowych komórek macierzystych. Wsparcie dla takiego rejestru pozwoli na monitorowanie istniejących ludzkich zarodkowych komórek macierzystych w Europie, przyczyni się do jak najefektywniejszego ich wykorzystania przez naukowców oraz może pomóc uniknąć zbędnego pozyskiwania nowych linii komórek macierzystych.
- (12) Komisja Europejska będzie kontynuować obecną praktykę i nie będzie przekazywać komitetowi stanowiącemu zgodnie z procedurą sprawdzającą wniosków dotyczących projektów, które przewidują działania badawcze niszczące embriony ludzkie, w tym w celu pozyskiwania komórek macierzystych. Wyłączenie tego etapu badań z finansowania nie uniemożliwi finansowania przez Wspólnotę dalszych etapów badań związanych z ludzkimi zarodkowymi komórkami macierzystymi.

Oświadczenie w sprawie energii

Komisja uznaje zasadniczą rolę, jaką w przyszłości będzie odgrywać efektywność energetyczna u końcowego użytkownika i energia odnawialna, znaczenie lepszych sieci przesyłowych i magazynowania dla maksymalizacji ich potencjału oraz konieczność przyjęcia środków dotyczących wprowadzania na rynek, aby tworzyć potencjał, poprawić zarządzanie i wyeliminować bariery rynkowe, co umożliwi upowszechnianie rozwiązań w zakresie efektywności energetycznej i energii odnawialnej.

Komisja będzie dążyć do tego, aby co najmniej 85 % budżetu programu „Horyzont 2020” przewidzianego na wyzwania energetyczne przeznaczyć na wydatki w obszarze paliw niekopalnych, przy czym co najmniej 15 % ogólnego budżetu na wyzwania energetyczne zostanie wydane na działania związane z wprowadzaniem na rynek istniejących technologii w zakresie energii odnawialnej i efektywności energetycznej określonych w programie „Inteligentna Energia – Europa III”. Program ten, realizowany przez specjalną strukturę zarządczą, będzie obejmował także wsparcie dla wdrażania zrównoważonej polityki energetycznej, budowę potencjału i uruchomienie środków na finansowanie podjętych do chwili obecnej inwestycji.

Pozostała część zostanie przeznaczona na technologie oparte na paliwach kopalnych i warianty rozwoju uznawane za niezbędne do realizacji wizji roku 2050 i wsparcia przejścia na zrównoważony system energetyczny.

Postępy w kierunku osiągnięcia tych celów będą monitorowane, a Komisja będzie regularnie składać sprawozdania z postępów.

Oświadczenie w sprawie upowszechniania doskonałości i rozszerzania uczestnictwa

Komisja jest zobowiązana do ustanowienia i wdrożenia środków służących likwidacji przepaści badawczo-innowacyjnej w Europie w ramach nowego celu „Upowszechnianie doskonałości i rozszerzanie uczestnictwa”. Przewidziany poziom finansowania tych środków nie będzie niższy niż kwota wydana na działania dotyczące rozszerzania uczestnictwa objęte siódmym programem ramowym.

Nowe działania wchodzące w zakres europejskiej współpracy naukowo-technicznej (COST) podejmowane w ramach „rozszerzania uczestnictwa” należy wspierać z budżetu przeznaczonego na realizację celu „Upowszechnianie doskonałości i rozszerzanie uczestnictwa”. Nieobjęte działania COST, których budżet powinien mieć równy rząd wielkości, należy wspierać z budżetu przydzielonego na cel 6. „Europa w zmieniającym się świecie: integracyjne, innowacyjne i refleksyjne społeczeństwa”.

Główną część działań związanych z narzędziem wspierania polityki oraz z ponadnarodowymi sieciami krajowych punktów kontaktowych należy również wspierać ze środków budżetu przydzielonego na cel 6. „Europa w zmieniającym się świecie: integracyjne, innowacyjne i refleksyjne społeczeństwa”.

Czwartek, 21 listopada 2013 r.

Oświadczenie w sprawie pieczęci doskonałości

Interwencja na szczeblu Unii umożliwia konkurencję w skali UE w celu wybrania najlepszych wniosków, podnosząc w ten sposób poziomy doskonałości i zapewniając widoczność głównym badaniom i innowacjom.

Komisja uważa, że Europejska Rada ds. Badań Naukowych, działania „Maria Skłodowska-Curie”, działania zespołowe, faza 2 instrumentu MŚP lub wnioski dotyczące wspólnych projektów, które zostały pozytywnie ocenione, ale nie mogły być finansowane ze względów budżetowych, spełniły kryterium doskonałości przewidziane w programie „Horyzont 2020”.

Po zatwierdzeniu przez uczestników informację tę można przekazać właściwym organom.

W związku z tym Komisja z zadowoleniem przyjmuje wszelkie inicjatywy dotyczące finansowania takich projektów ze źródeł krajowych, regionalnych lub prywatnych. W tym kontekście ważną rolę do odegrania ma również polityka spójności poprzez budowanie potencjału.

Oświadczenie w sprawie instrumentu MŚP

Wsparcie MŚP ma podstawowe znaczenie w programie „Horyzont 2020” i stanowi główny element służący realizacji jego celu polegającego na pobudzaniu innowacji, wzrostu gospodarczego i tworzenia miejsc pracy. Z tego względu Komisja zadba o wyraźną widoczność wsparcia MŚP w programie „Horyzont 2020”, w szczególności za pomocą instrumentu MŚP w programach prac, wytycznych i działaniach komunikacyjnych. Podjęte zostaną wszelkie działania, aby MŚP mogły w sposób łatwy i prosty określać i wykorzystywać możliwości oferowane im w ramach celów dotyczących wyzwań społecznych i technologii wspomagających i przemysłowych (LEIT).

Instrument MŚP będzie realizowany przez jedną scentralizowaną strukturę zarządzającą odpowiedzialną za ocenę projektów i zarządzanie nimi, w tym korzystanie ze wspólnych systemów IT i procesy biznesowe.

Instrument MŚP przyciągnie najambitniejsze projekty innowacyjne MŚP. Będzie realizowany głównie w sposób oddolny za pomocą stale otwartego zaproszenia do składania ofert dostosowanego do potrzeb MŚP, jak przewidziano w celu szczegółowym „Innowacje w MŚP”, a jednocześnie z uwzględnieniem priorytetów i celów LEIT oraz wyzwań społecznych, a także z możliwością składania przekrojowych wniosków obejmujących wyzwania i LEIT, co stanowi podstawę podejścia oddolnego. Takie zaproszenie do składania ofert może być aktualizowane/odnawiane co dwa lata w celu uwzględnienia półrocznych programów strategicznych. W stosownych przypadkach w uzupełnieniu zaproszeń opisanych powyżej mogą być ogłaszane zaproszenia do składania ofert dotyczące specjalnych zagadnień o znaczeniu strategicznym. W takich zaproszeniach wykorzystywane będą koncepcje i procedury instrumentu MŚP, a także pojedynczy punkt odbioru dla wnioskodawców oraz powiązane usługi w zakresie mentoringu i coachingu.

Oświadczenie w sprawie art. 6 ust. 5

Bez uszczerbku dla rocznej procedury budżetowej Komisja zamierza przedstawić w ramach zorganizowanego dialogu z Parlamentem Europejskim roczne sprawozdanie z wykonania budżetu w podziale na priorytety i cele szczegółowe w ramach tych priorytetów, określonych w załączniku II do programu „Horyzont 2020”, obejmujące stosowanie art. 6 ust. 5.

Oświadczenie w sprawie art. 12

Na wniosek Komisja przedstawi przedmiotowo właściwej komisji Parlamentu Europejskiego przyjęte programy prac.